

Bijlage 8.2 Criteria waardevolle bomenlijst

Factoren die een boom “waardevol” maken voor de leefomgeving:

1. Cultuurhistorische waarde
2. Omvang en/of leeftijd
3. Landschappelijke waarde
4. Ecologische waarde
5. Waarde voor dorps- en stadsbeeld:
 - Beleefbaarheid
 - Gaafheid boomvorm
 - Zeldzaamheidswaarde

1. Cultuurhistorisch waardevol:

- Herdenkingsboom: bomen die geplant zijn vanwege een historische gebeurtenis (bijvoorbeeld geboorte prinses).
- Markeringsboom: bomen die een bijzonder en/of gedenkwaardig punt markeren (splitsing oude wegen, bij een kapelletje) en grensbomen in agrarisch gebied.
- Leiboom of knotboom, voor zover gelegen buiten bebouwde kom.
- Boom geeft historische locatie aan.
- Boom staat bij monumentaal, oud of bijzonder pand, vormt bijvoorbeeld een “ensemble” met dit pand.

2. De **omvang en/of de leeftijd** van een boom bepaalt direct zijn waarde. Grote en/of oudere bomen worden algemeen als waardevoller gezien. De verhouding omvang/leeftijd is per boomsoort verschillend, hier is goed op gelet. Bij hardhoutsoorten (zoals beuk, eik, iep, es, esdoorn) is de omvang aanzienlijk bij een diameter > 50 cm (gemeten op een hoogte van 1,30m). Voor zachthoutsoorten (zoals populier en wilg) is de omvang aanzienlijk bij een diameter > 100 cm (gemeten op een hoogte van 1,30 m).

3. De **landschappelijke waarde** geldt alleen buiten de bebouwde kom. De boom moet een streekeigen soort betreffen. Verder is gekeken naar de volgende factoren:
 - Beleefbaarheid: als silhouet van boom meer dan 50% zichtbaar is vanaf enige plek op openbaar terrein.
 - Gaafheid boomvorm: een gave boomvorm past bij het ideaalbeeld van de boom in natuurlijke omstandigheden.
 - Zeldzaamheid: een boom die van een soort is, leeftijd en/of omvang heeft, die zeldzaam is in de directe omgeving, of in het gehele land.

4. Bomen zijn individueel of in groepsverband van belang voor de aanwezigheid en verspreidingsmogelijkheden van vele soorten uit de planten- en dierenwereld. Een boom is als **ecologisch waardevol** beoordeeld als de boom een leefplaats van een beschermde diersoort vormt en/of als de boom onderdeel is van een migratieroute van beschermde diersoorten.

5. Bij het bepalen van de waarde voor **dorps- en stadsbeeld** is gekeken naar de volgende factoren:
 - Beleefbaarheid: als silhouet van boom meer dan 50% zichtbaar is vanaf enige plek op openbaar terrein.
 - Gaafheid boomvorm: een gave boomvorm past bij het ideaalbeeld van de boom in natuurlijke omstandigheden.
 - Zeldzaamheid: een boom die van een soort is, leeftijd en/of omvang heeft, die zeldzaam is in de directe omgeving, of in het gehele land.

Als een boom aan één of meerdere van bovenstaande criteria voldoet, is hij opgenomen in de waardevolle bomenlijst. Wat vooral belangrijk is, is dat een boom ‘beleefbaar’ is. Als een boom vanaf de openbare weg goed zichtbaar is, is hij beleefbaar voor iedereen.